एकाइ ४ · सामाजिक समस्या र समाधान

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क ३०

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ३०

१ मुख्य शब्द [३]

कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

ऐँचोपैँचो **गुठियार** **पर्म** **बडघर** **मौलिक अभ्यास** **साइबर अपराध** **साइबर हेपाइ** **हेपाइ**

कसैलाई जानीजानी शारीरिक वा मानसिक दुःख, हैरानी र पीडा दिने कामलाई _____ भनिन्छ। कम्प्युटर, मोबाइल, इन्टरनेट वा सामाजिक सञ्जाल प्रयोग गरेर अरूलाई हानि पुऱ्याउने गैरकानुनी कामलाई _____ भनिन्छ। हेपाइ इन्टरनेटमा पुगेपछि त्यसलाई _____ भनिन्छ। पुर्खादेखि चलिआएका र आफ्नै ठाउँमा जन्मिएका समस्या समाधानका तरिकालाई _____ भनिन्छ। ज्याला नलिई एकअर्काको खेतमा पालैपालो काम गर्ने श्रम साटासाटलाई _____ भनिन्छ भने छिमेकीबाट नुन, तेल वा अन्न ल्याई पछि उत्ति नै फिर्ता गर्ने चलनलाई _____ भनिन्छ।

२ जोडा मिलाउनुहोस् [३]

समूह ‘क’ का संस्थालाई समूह ‘ख’ का कामसँग जोडा मिलाई कोठामा अक्षर लेख्नुहोस्। समूह ‘ख’ को एउटा काम बढी छ। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

समूह ‘क’		समूह ‘ख’
१. माइती नेपाल	☐	**क.** मानव अधिकारको रक्षा र अन्यायमा परेकाको पक्षमा आवाज
२. सिविन नेपाल	☐	**ख.** मन्दिर, सत्तल र जात्राका गुठी जग्गा हेर्ने
३. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	☐	**ग.** बालश्रम र बाल अधिकारमा काम गर्ने
४. गुठी संस्थान	☐	**घ.** गैरसरकारी संस्थाको समन्वय र अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थासँग सम्झौता
५. समाज कल्याण परिषद्	☐	**ङ.** अपराधीलाई दण्ड सजाय तोक्ने
६. एम्नेस्टी इन्टरनेसनल नेपाल	☐	**च.** रक्तसञ्चार सेवा र विपत्मा उद्धार र राहत
		छ. चेलीबेटी बेचबिखन रोक्ने र बेचिएकाको उद्धार गर्ने

३ ठिक कि बेठिक? [२]

वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

i. रेडक्रसको विचार स्विट्जरल्यान्डका हेनरी ड्युनाँले सोल्फेरिनोको युद्धमा घाइते सिपाहीको दुःख देखेपछि अघि सारेका थिए। ☐

ii. स्काउटको सुरुआत अमेरिकामा भएको थियो। ☐

iii. अपराध गर्नेलाई प्रहरीले दण्ड सजाय तोक्छ। ☐

iv. थारू समुदायमा गाउँका घरधुरीले हरेक वर्ष माघी पर्वका बेला बडघर छान्छन्। ☐

४ अति छोटो उत्तर [८]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. नेपालमा साइबर अपराध नियन्त्रण गर्न बनेको ऐनको नाम लेख्नुहोस्। [१]

ख. सङ्कटमा परेका बालबालिकाका लागि निःशुल्क फोन गर्न मिल्ने बाल हेल्पलाइनको नम्बर कति हो? [१]

ग. माइती नेपाल कसको नेतृत्वमा स्थापना भएको हो? [१]

घ. गुठीको प्रमुखलाई के भनिन्छ? [१]

ङ. विद्यालयमा विद्यार्थीमा सेवाभाव जगाउन नेपाल रेडक्रस सोसाइटीले के बनाउँछ? [१]

च. सरोजलाई चिनेको साथीको नाममा बनेको नक्कली फेसबुक आइडीबाट तुरुन्त पैसा पठाइदेऊ भन्ने सन्देश आयो। यो कुन प्रकारको साइबर अपराध हो? [१]

छ. कक्षाका केही विद्यार्थी एक जना साथीलाई उसको शरीरको बनोटबारे उपनाम काढेर जिस्क्याउँछन्। यो हेपाइको कुन रूप हो? [१]

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-9-social/social-problems-and-solutions

ज. जुनमायाको घरमा तेल सकियो। उनले छिमेकीबाट एक माना तेल ल्याइन् र अर्को हप्ता त्यति नै तेल फिर्ता गरिन्। यो कुन मौलिक अभ्यास हो? **[१]**

५ छोटो उत्तर **[८]**

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. हेपाइले व्यक्तिमा पार्ने कुनै दुई असर लेख्नुहोस्। **[२]**

ख. आमा समूह कस्तो सामाजिक संस्था हो, लेख्नुहोस्। **[२]**

ग. सहभोजले सामाजिक एकता कायम गर्न कसरी मदत गर्छ, लेख्नुहोस्। **[२]**

घ. तपाईंको कक्षाको सामाजिक सञ्जाल समूहमा एक जना साथीको फोटो बिगारेर गिज्याउँदै पोस्ट गरिएको छ। यस्तो बेला तपाईंले गर्ने कुनै दुई काम लेख्नुहोस्। **[२]**

६ लामो उत्तर [४]

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

साइबर अपराध नियन्त्रण गर्ने कुनै चार उपाय लेख्नुहोस्।

७ सोच्नुहोस् [२]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

हेपाइ हुँदा चुप लागेर हेर्ने साथी पनि हेपाइमा भागीदार बन्छन् भनिन्छ। यसो भन्नुको कारण के हो? एउटा साथीले हेपाइ रोक्न कसरी फरक पार्न सक्छ?

८ क्रियाकलाप: समस्या समाधानका मौलिक अभ्यास (अङ्क नदिइने)

तलका मौलिक अभ्यास के हुन् र तिनले समस्या समाधानमा कसरी सघाउँछन्, लेखेर तालिका पूरा गर्नुहोस्।

मौलिक अभ्यास	यो के हो	समस्या समाधानमा कसरी सघाउँछ
गुठी		
पर्म		
ऐँचोपैँचो		
बडघर		
सहभोज		

Science Playground, कादुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-9-social/social-problems-and-solutions